

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Wpływ mediów masowych na odbiorców

Dr Tomasz Sosnowski

Uniwersytet w Białymstoku

22 kwietnia 2010 r.

Organizatorzy

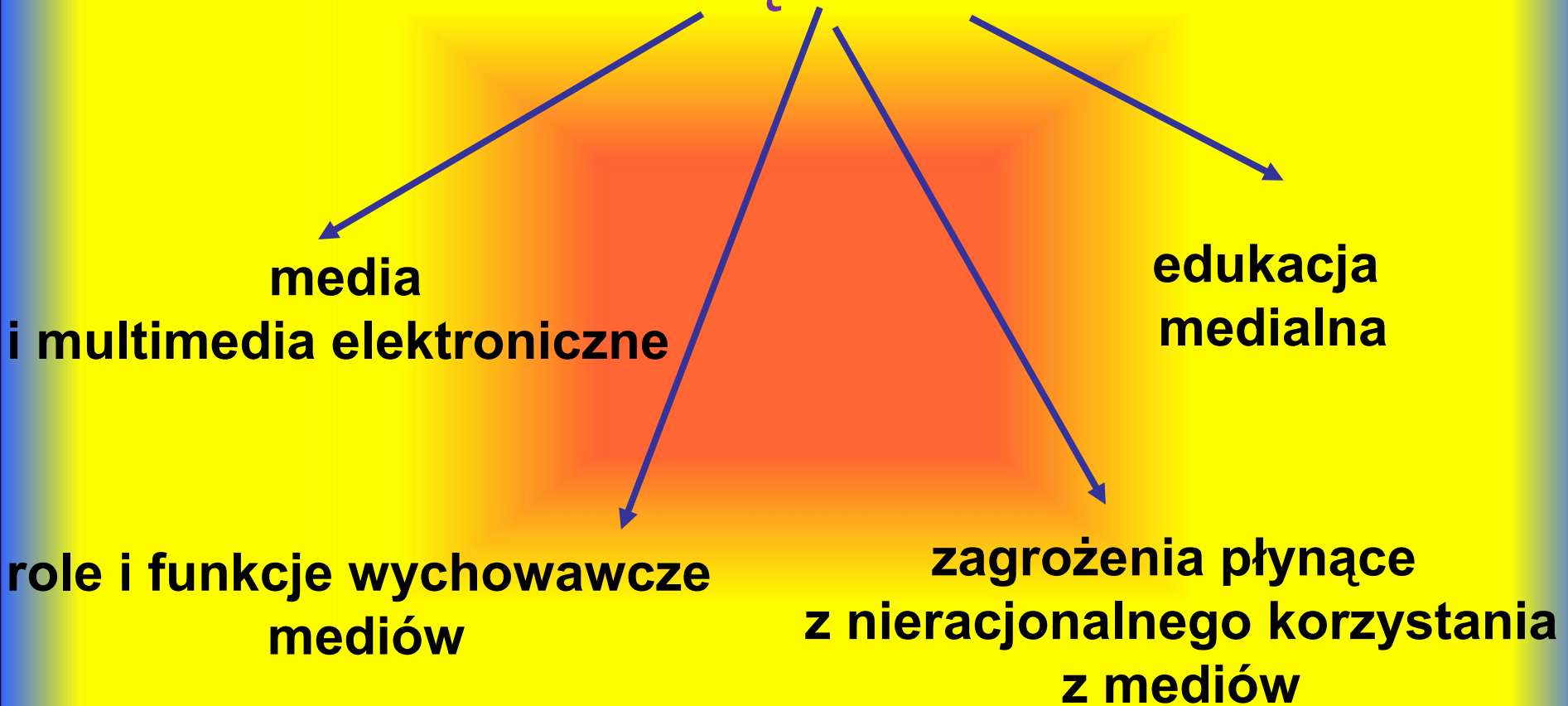

Partner strategiczny

NBP

Narodowy Bank Polski

Z PODJĘTYM TEMATEM ZWIĄZANE SĄ KATEGORIE POJĘĆ ORAZ ZAGADNIENIA

**Przedmiotem analizy uczyniłem problematykę
mediów, multimedków elektronicznych, edukacji
medialnej**

Z nadzieją i trwogą spoglądamy na to, co dzieje się z naszym światem przyrody, kultury, cywilizacji i co dzieje się z ludźmi (...) Świat się skurczył do migotliwych obrazów wielokanałowej telewizji (...). Czy bogactwo treści i form przekazywania informacji, obrazów i wiedzy jest nową szansą edukacyjną czy zagrożeniem?

Przestrzeń - jako pole psychiczno – fizyczne, w skład którego wchodzi jednostki i ich otoczenie

- mentalna tworzona przez ludzką świadomość, zespół zachowań, odczuć, świat wartości niematerialnych, symbolicznych
- fizyczna, środowiskowa – materialna część otoczenia

Przestrzeń

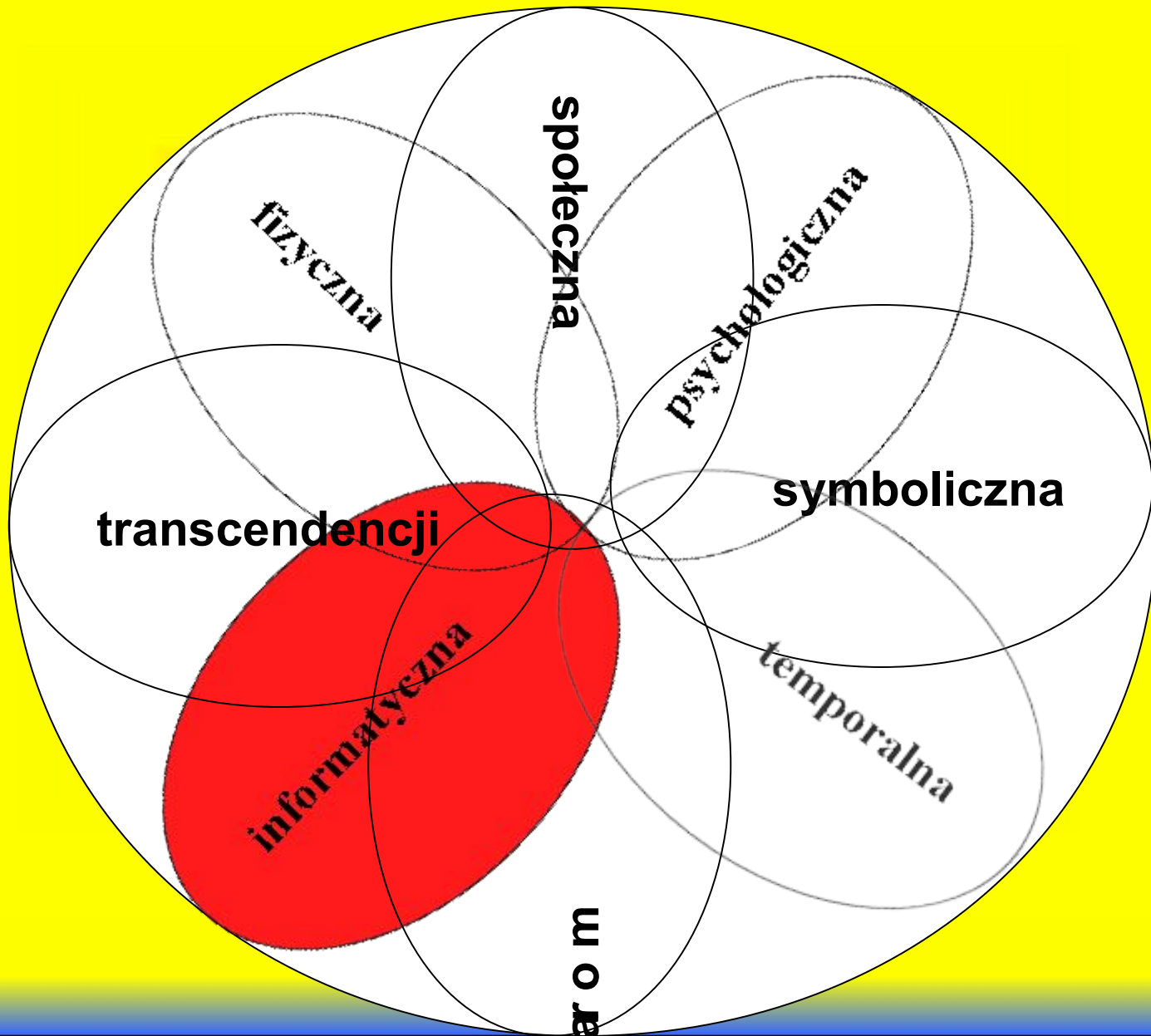
Przestrzeń

wg

F. Znanieckiego

- dana jest człowiekowi ze współczynnikiem humanistycznym, jest to zawsze czyjaś przestrzeń, jakościowo różnorodna, zmienna, dodatnio lub ujemnie oceniana

PRZESTRZEŃ ŻYCIA WSPÓŁCZESNEGO DZIECKA

**PRZESTRZEŃ
INFORMATYCZNA
W KTÓREJ
WZRASTAJĄ
WSPÓŁCZESNE
DZIECI TWORZĄ:**

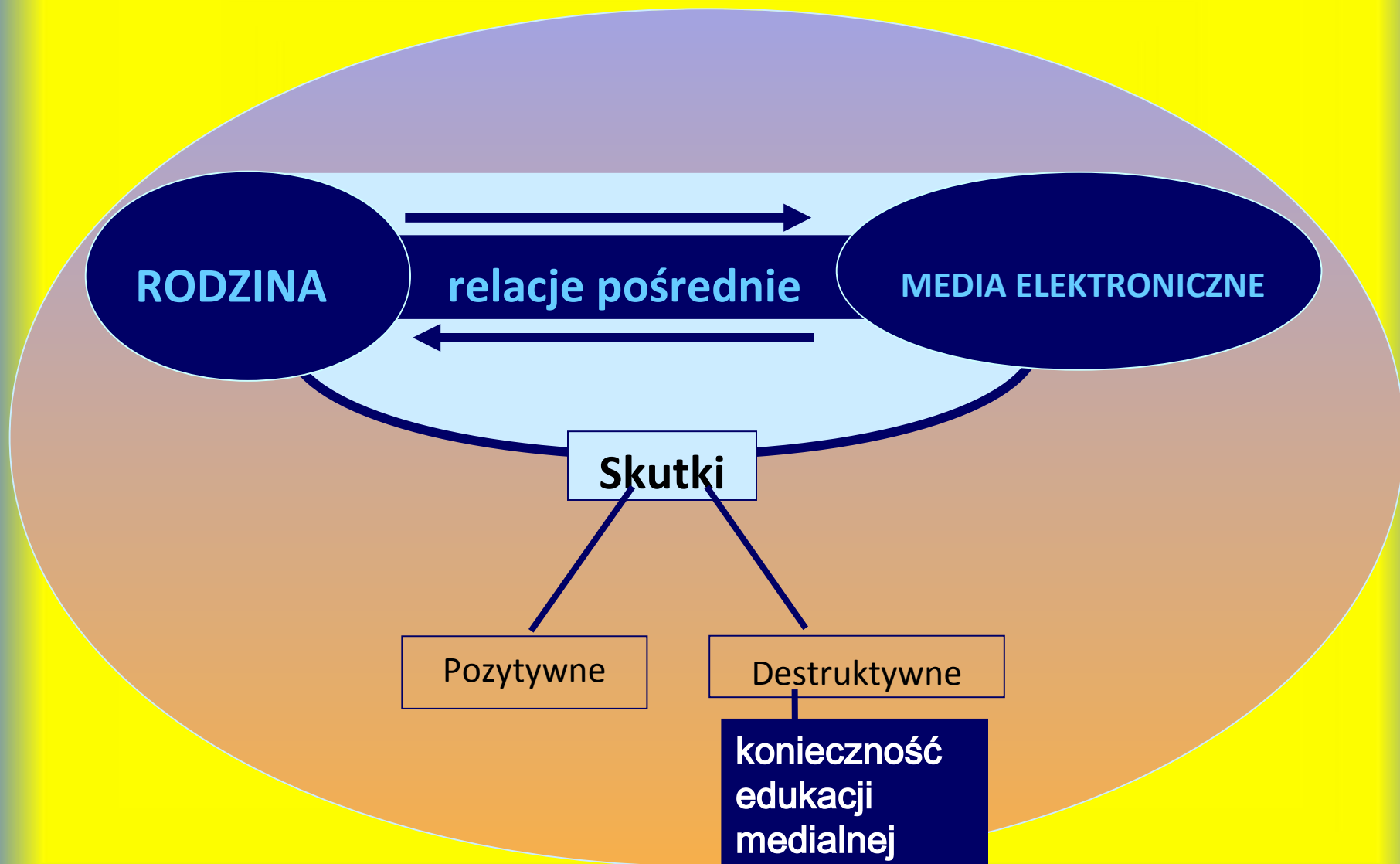
- media elektroniczne (telewizja, video) i multimedia (komputer, Internet)
- ich codzienna obecność w życiu dziecka
- zakres, sposób korzystania z mediów
- charakter relacji, jakie zachodzą pomiędzy dzieckiem i mediami
- skutki tych relacji

CECHY PRZESTRZENI INFORMATYCZNEJ

**Czym charakteryzuje się
dzieciństwo medialne,
„sieciowe” współczesnego
dziecka?**

MEDIA ELEKTRONICZNE W RODZINIE

MEDIA W ŻYCIU DZIECKA:

rola integrująca

**wychowawcze wsparcie
rodziców**

**źródło
edukacji dziecka**

**wsparcie
zajęć szkolnych
mediami edukacyjnymi**

**kompensacyjna rola
mediów w zaspokojeniu
różnych potrzeb dzieci
związanych z:**

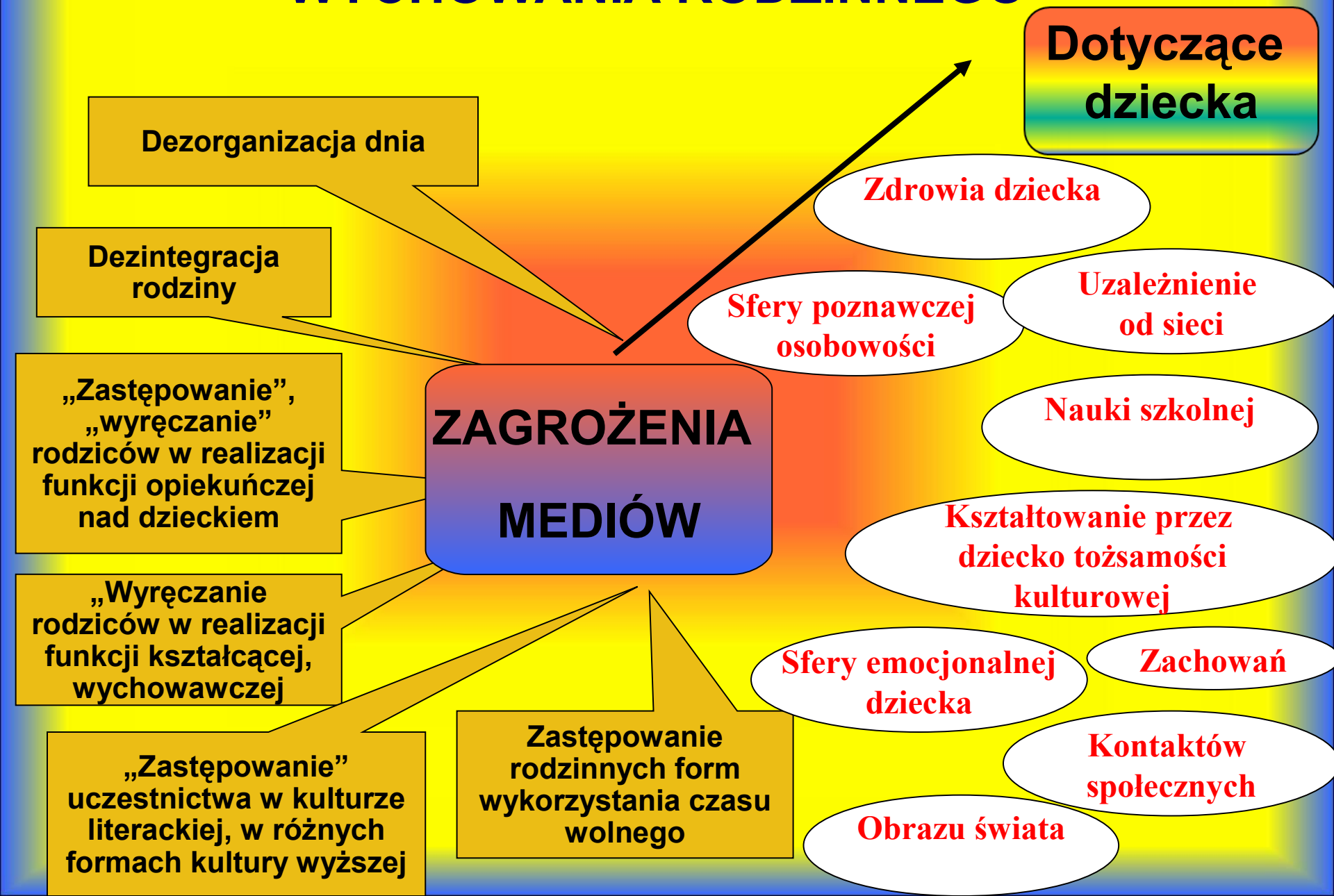
- ich uczestnictwem w kulturze,**
- uzyskiwaniem informacji, wiedzy z różnych dziedzin nauki,**
- uczenia się języków obcych**

WSPÓŁCZESNE DZIECIŃSTWO

MEDIALNE DZIECIŃSTWO WSPÓŁCZESNEGO DZIECKA

- domowe
- indywidualne
- przy urządzeniach elektronicznych
- z dominacją relacji o charakterze pośrednim
- porozumiewania się za pomocą klawiatury
- stwarzające nowe szanse rozwoju, edukacji, uczestnictwa w kulturze ale również zagrożenia

MEDIA ELEKTRONICZNE ZAGRAŻAJĄCE PRZEBIEG WYCHOWANIA RODZINNEGO

**ZAGROŻENIA
MEDIÓW**

**Dotyczące
dziecka**

Dezorganizacja dnia

Dezintegracja rodziny

„Zastępowanie”, „wyřęczanie” rodziców w realizacji funkcji opiekuńczej nad dzieckiem

„Wyřęczanie” rodziców w realizacji funkcji kształcącej, wychowawczej

„Zastępowanie” uczestnictwa w kulturze literackiej, w różnych formach kultury wyższej

Zastępowanie rodzinnych form wykorzystania czasu wolnego

**Dotyczące
dziecka**

Zdrowia dziecka

Sfery poznawczej osobowości

Uzależnienie od sieci

Nauki szkolnej

Kształtowanie przez dziecko tożsamości kulturowej

Sfery emocjonalnej dziecka

Zachowań

Kontaktów społecznych

Obrazu świata

**Właściwe korzystanie z mediów w
rodzinie stwarza możliwości
kompensowania określonych braków
środowiska rodzinnego, tworzenia
sprzyjających warunków dla nauki np.
języków obcych.**

RODZINNA EDUKACJA MEDIALNA DZIECKA - PROWADZĄCA DO UZYSKIWANIA KOMPETENCJI MEDIALNYCH

Rodzinna edukacja medialna

- to permanentny, rozpoczynający się od najmłodszych lat życia dziecka proces przygotowywania go do racjonalnego korzystania z mediów elektronicznych
- to tworzenie w rodzinie sytuacji wychowawczych dzięki którym dziecko stopniowo, ale systematycznie zdobywa kompetencje medialne
- jest to rodzinna inkulturacja medialna: dzieci i innych członków rodziny

Rodzinna edukacja medialna

- jest to proces uczenia się przez dziecko w domu rodzinnym poprzez obserwację i zapamiętywanie pożądaných wzorów zachowań – wzorów korzystania z mediów
- realizowana jest w sposób spontaniczny, w naturalnych sytuacjach życia rodzinnego
- realizowana jest także poprzez działania intencjonalne w domu i w środowisku pozadomowym
- realizowana poprzez różne formy, metody wychowania rodzinnego

Udział rodziców w przygotowaniu dzieci do korzystania z mediów elektronicznych

Udział rodziców w dokonywaniu z dzieckiem wyboru określonych programów

Udział rodziców w ustalaniu czasu, pory i rodzaju oglądanych przez dziecko programów

Wspólne rodziców z dzieckiem oglądanie programów telewizyjnych

Pomoc rodziców w odbiorze przez dziecko przekazów medialnych (wyjaśnianie niezrozumiałych kwestii, inicjowanie dialogu, rozmowy o programie, uczenie oceny, interpretacji, nadawania określonym scenom znaczeń itp.)

Wykorzystywanie przez rodziców określonych treści – wartości przekazywanych w mediach w procesie wychowania w rodzinie

Podsumowanie

- wypowiedź moja jest próbą spojrzenia na problematykę mediów elektronicznych w edukacji współczesnego człowieka
- media nie muszą zagrażać współczesnemu człowiekowi; mogą także inspirować do podejmowania określonych działań, integrować rodzinę, być źródłem informacji

KTO POWINIEN PRZYGOTOWYWAĆ WSPÓŁCZESNEGO CZŁOWIEKA DO KORZYSTANIA Z MEDIÓW?

- najskuteczniejszą drogą powinien być komplementarny, nawzajem wspierający się układ współdziałania domu rodzinnego, szkoły i innych instytucji znajdujących się w najbliższym środowisku życia